

Samenvattend overzicht van de advisering door de (Wmo-) adviesraden van de Peelgemeenten over de Verordening Jeugdhulp 2019 en de reactie daarop namens de Colleges van Burgemeester en Wethouders, versie 19-09-18

	Inhoud advisering:	Reactie:
Flexpool gemeentelijk advies, stichting Wmo platform Someren	1) Het platform adviseert positief. De verordening sluit naadloos aan bij de jeugdwet. Door qua opbouw, begrippenkader en criteria aan te sluiten bij de Wmo, wordt een goede basis gelegd voor het opstellen van nadere regels en samenhang tussen Wmo en Jeugd in de uitvoeringspraktijk. Ook is het platform positief over de wijze waarop in de verordening de verhouding zorg in natura – pgb is gepositioneerd en de wijze waarop het thema kwaliteit zo nadrukkelijk aan bod komt. 2) Het platform vraagt bijzondere aandacht voor de privacy-wetgeving waardoor het uitgangspunt “1 gezin, 1 plan, 1 regisseur” onder druk staat.	1) Dank voor het positieve advies. 2) U benoemt terecht in uw advies privacy-wetgeving in relatie tot integraal werken. Mede door de komst van de Europese regelgeving in mei jl. (AVG), lijkt integraal werken (sociaal domein breed) onder druk te komen staan. Wij zien momenteel de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kiezen voor een redelijk formalistische benadering van wetgeving (naar de letter) terwijl de wetgever bij de totstandkoming van wetgeving zeer zeker een integrale werkwijze voor ogen heeft gestaan. Het is, omwille van integraal werken, van groot belang dat de wetgever tot aanpassingen komt. Ondertussen zoeken wij, zoals met uw platform besproken, naar mogelijkheden om zo integraal als mogelijk te werken waarbij enerzijds privacy gewaarborgd moet zijn maar anderzijds, privacy-wetgeving geen obstakel mag zijn om de burger goed van dienst te kunnen zijn. Belangrijke principes voor dienstverlening zijn in die zin: Noodzakelijkheidsvereiste: Niet meer gegevens dan noodzakelijk worden verwerkt. Principe van subsidiariteit: Het principe van subsidiariteit vereist dat van het verwerken van persoonsgegevens wordt afgezien indien hetzelfde doel ook met minder ingrijpende middelen kan worden bereikt, en dat – indien niettemin tot gegevensverwerking wordt overgegaan – deze verwerking tot een minimum blijft beperkt. Principe van proportionaliteit:

		Het proportionaliteitsprincipe vereist dat de aard en omvang van de gegevens in een redelijke verhouding staan tot het doel waarvoor de gegevens worden verwerkt.
Adviesraad Sociaal Domein Laarbeek	3) De adviesraad ondersteunt de wijze waarop, gelet op de stand van de jurisprudentie, essentiële zaken zijn opgenomen in de verordening. De raad ondersteunt, omwille van de praktische uitvoerbaarheid, tevens de wijze waarop de verordening is afgestemd op de Wmo-verordening. 4) De vraag is of de verordening (in samenhang met de nog op te maken nadere regels) afdoende ruimte is voor lokale experimenten. 5) Gewezen wordt op de uitbreiding van het begrippenkader, in het bijzonder de begrippen “algemeen gebruikelijke voorziening”, “gebruikelijke hulp” en “mantelzorg”. Gesteld wordt dat het definiëren geen neutrale operatie is maar het resultaat moet zijn van een stevige discussie. De vraag is hoe tot nu toe met de begrippen is omgegaan. Sluiten de begrippen aan bij dat wat we van burgers verwachten? 6) De adviesraad vindt de wijze waarop de aanvraagprocedure is beschreven goed. Wel wordt voorgesteld om altijd een verslag op te maken indien de burger daar om verzoekt. De burger moet daar expliciet op gewezen worden. 7) Voor wat betreft het hoofdstuk Criteria en weigeringsgronden wordt expliciet aandacht gevraagd voor	3) Fijn dat uw raad de belangrijke uitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze verordening ondersteunt. 4) Het antwoord is een volmondig “ja”. Zie sowieso het wettelijke experimenteerartikel: artikel 12.1 Jeugdwet. In aanvulling daarop nemen wij regionaal / lokaal de ruimte om een pilot te draaien indien nodig ten behoeve van de doorontwikkeling van een goede uitvoeringspraktijk. 5) De begrippen zoals gedeut in artikel 1.1 zijn veelal de uitkomst van jurisprudentie (Centrale Raad van Beroep) dan wel ontleend aan de wet (Wmo) c.q. wetsgeschiedenis (Wmo en Jeugdwet). Dit geldt ook voor de door u genoemde begrippen: “algemeen gebruikelijke voorziening” (jurisprudentie), “mantelzorg” (Wmo) en “gebruikelijke hulp” (Wmo). Voor wat betreft het begrip “gebruikelijke hulp” is lokaal de term “maatwerk” in de definitie toegevoegd. Dit om te benadrukken dat iedere situatie anders is. De door u voorgestelde lokale discussie over inkleuring van begrippen wordt in die zin begrensd door kaders zoals gedeut door wetgever / rechter. 6) Naar analogie van de Wmo (artikel 2.3.2, lid 8 Wmo 2015) is deze processtap van verslag (ter overlegging aan de jeugdige en of de ouders) opgenomen. Met dat verschil dat de stap ingevolge de Wmo verplicht is en het in onderhavige verordening is opgenomen als een mogelijkheid voor het college. De reden om het op te nemen als een mogelijkheid en niet als een verplichting houdt verband met het feit dat het proces jeugd

	het begrip “goedkoopst passende voorziening”. De passendheid van de voorziening moet voorop staan. 8) De verordening geeft een mate van terughoudendheid aan om het sociaal netwerk te betalen voor zorginzet. Onder welke omstandigheid kunnen ouders wel een budget ontvangen ? Dat kan immers de beste oplossing zijn. 9) Verzocht wordt om een hardheidsclausule op te nemen. 10) De adviesraad pleit voor een stevige evaluatie van de werking van de huidige verordening waarbij zorgvragers en aanbieders worden betrokken. Deze evaluatie zou ook moeten gaan over de verhouding regionaal Peelbeleid versus lokaal beleid. Hierbij wordt gesteld dat het onduidelijk is waar het regionale beleid eindigt en het lokale beleid begint.	veelal een ander verloop kent dan in geval van Wmo. Aan een aanvraagprocedure individuele voorziening Jeugd is veelal de inzet van een algemene voorziening (vaak gezins- en jongerencoaching) vooraf gegaan. Dat maakt dat de jeugdige en zijn ouders veelal uitgebreid bekend zijn bij het college, afstemmingen hebben plaatsgevonden en de opmaak van een verslag ter overlegging geen dan wel een zeer beperkte meerwaarde zal hebben. Kortom, een verslag moet meerwaarde hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de situatie dat gelet op de complexiteit van de casus en / of de veelheid van hetgeen besproken en afgesproken, een verslag als naslagwerk de jeugdige en de ouders kan ondersteunen (bijv. ook richting communicatie / afspraken met anderen). Vanuit een idee om zoveel als mogelijk uniform te werken is in verordening de mogelijkheid van verslaglegging aan de klant (voorafgaande aan nemen van besluit) opgenomen. Het is bewust geformuleerd als een zgn kan-bepaling, ter inschatting aan medewerker. Dat vanuit optiek van efficiency. Omdat de uitvoeringspraktijk jeugd zich zo nadrukkelijk kenmerkt door veelvuldige inzet in de voorfase (voorafgaande aan aanvraag individuele voorziening), vraagt de afhandeling van een aanvraag nadien veelal geen inhoudelijke afstemming meer met de klant. In die context moet worden voorkomen dat we onnodige stappen inrichten. Kortom, in de context van het proces jeugd, nemen wij uw voorstel niet over. 7) In artikel 4.1, lid 3, hebben wij opgenomen dat, wanneer een voorziening noodzakelijk is, wij de goedkoopst passende voorziening treffen. Dit begrip is rechtstreeks ontleend aan de

		Wmo en houdt in dat wanneer meerdere voorzieningen passend blijken te zijn, de goedkoopste daarvan verstrekt wordt. Kortom, de passendheid staat wel degelijk voorop. Dat is het uitgangspunt en de wettelijke opdracht. De volgordelijkheid van de begrippen “goedkoopst passend of passend goedkoopst” maakt dat geenszins anders. 8) Zie artikel 5.1, lid 3 van de verordening. Maar zie ook de toelichting bij dit artikellid. De betaalde inzet van het sociaal netwerk wordt beperkt tot die gevallen dat dit tot betere, efficiëntere en doelmatigere inzet leidt dan in geval van professionele inzet. Het is aan de jeugdige / ouders om dat aan te tonen en aan de gemeentelijke medewerker om dat vervolgens te beoordelen. Het gaat hier dus om maatwerk en beoordeling van geval tot geval. Diverse elementen worden in ogenschouw genomen zoals: frequentie van de hulp, type hulp, aard en duur van de hulpvraag. Zie vervolgens ook artikel 5.2, lid 5 inclusief toelichting. Betaling van het sociaal netwerk voor zorginzet is gerelateerd aan de Wet minimumloon (125%) en betaling is <i>altijd</i> aanvullend op de niet betaalde zorginzet die eventueel geleverd wordt in het kader van gebruikelijke hulp en / of mantelzorg. 9) Hardheidsclausule maakt onderdeel uit van de verordening: artikel 10.1. 10) Met de zorgaanbieders vindt via het proces van bestuurlijk aanbesteding continue overleg plaats. Ook gerelateerd aan casuïstiek vindt veelvuldig contact plaats. De ervaringen / signalen zoals we die opdoen in de praktijk zijn verwerkt in de verordening. De nieuwe verordening is in die zin mede de uitkomst van het verwerken van in de praktijk opgedane

		ervaringen en signalen. Ook met jeugdigen, hun ouders en netwerk vindt over de boeg van casuïstiek veelvuldig contact plaats. Ook deze ervaringen zijn – uiteraard – verwerkt in de verordening. Kortom, in de nieuwe verordening is nadrukkelijk gekeken naar de praktijk van nu. Dat neemt niet weg dat het goed is om, in lijn van uw verzoek, expliciet stil te staan bij de wijze waarop de jeugdhulp functioneert in onze gemeente en onze regio. Wat gaat goed, wat kan beter en dat dan in een bredere context dan sec de verordening. Hiertoe wordt momenteel, onder andere middels betrokkenheid van een afvaardiging vanuit uw adviesraad, een brede Peelregionale bijeenkomst voorbereid waarbij bestuurders en medewerkers van gemeenten, zorgaanbieders, maar ook cliëntvertegenwoordigers, ervaringsdeskundigen en Wmo-raden met elkaar de nodige thema's gaan bespreken (deels plenair, deels via workshops). Deze bijeenkomst vindt naar verwachting begin januari 2019 plaats waarbij de intentie is om eind 2019/begin 2020 opnieuw een soortgelijke conferentie te beleggen om met elkaar de balans op te maken.
Participatieraad Asten	11) In het algemeen, althans zo wordt het advies geïnterpreteerd, is de participatieraad, tevreden over de nieuwe verordening. 12) Vraagtekens worden gesteld bij het begrip “goedkoopst passende voorziening”. Het risico bestaat dat de kosten en niet de noodzaak uitgangspunt worden. 13) Dat risico wordt ook gezien bij artikel 5.1, lid 5: het gevaar dat de individueel noodzakelijke voorziening moet wijken voor een collectieve oplossing.	11) Dank voor uw advies. Met name ook fijn om te lezen dat u het adviestraject als goed hebt ervaren. 12) Zie het antwoord bij 7). 13) Zie ook hier het antwoord bij 7). Uitgangspunt is en blijft altijd dat iedere voorziening die wordt verstrekt maatwerk betreft en dat de voorziening dus individueel passend moet zijn. Dat geldt ook in relatie tot artikel 5.1, lid 5. Dit artikellid is rechtstreeks ontleend aan de Wmo (het collectief vraagafhankelijk vervoer) en is vooralsnog voor de jeugdpraktijk – zie daartoe de toelichting – theoretisch van aard. Indien een

	14) Aangedrongen wordt om te komen tot een totaalvisie op het jeugdbeleid waarbij de inschakeling van uitvoerders en zorgvragers relevant is. Wellicht is een regionale conferentie daartoe een goed instrument. 15) Los van de verordening wordt verzocht om tot de doorontwikkeling te komen van participatieraad naar adviesraad sociaal domein.	(collectieve) voorziening niet passend is in een individueel geval, dan wordt de voorziening gewoonweg niet verstrekt. 14) Momenteel wordt, onder andere middels betrokkenheid van een afvaardiging vanuit de Wmo- en Participatieraden, een brede Peelregionale conferentie voorbereid waarbij bestuurders en medewerkers van gemeenten, zorgaanbieders, maar ook cliëntvertegenwoordigers, ervaringsdeskundigen en Wmo-raden met elkaar de nodige jeugdthema's gaan bespreken (deels plenair, deels via workshops). Deze bijeenkomst vindt naar verwachting begin januari 2019 plaats waarbij de intentie is om eind 2019/begin 2020 opnieuw een soortgelijke conferentie te beleggen om met elkaar de balans op te maken. 15) De participatieraad in Asten is in ontwikkeling. Er komt op korte termijn overleg over de doorontwikkeling van de Participatieraad naar een Adviesraad Sociaal Domein, alsmede kennismaking met de nieuwe wethouder.
Participatieraad Deurne	16) Vraagtekens worden gesteld bij het begrip "goedkoopst passende voorziening". Het voelt als een bezuiniging. Goedkoop en niet best passend kan op de lange termijn duurkoop zijn. 17) De PRD is akkoord met technische aanpassingen en veranderingen die voortkomen uit rechterlijke beslissingen, maar vraagt zich ondertussen af wat nu eigenlijk het Deurnese beleid is. Wat gaat goed en wat vraagt om bijstelling? Wat is binnen het beleid aangepast en heeft geleid tot aanpassingen in de verordening?	16) Zie reeds onder 7). 17) Een verordening staat niet op zichzelf maar dient gezien te worden in een context. Een context van landelijke wet- en regelgeving, lokale beleidskaders, privaatrechtelijk gesloten contracten met zorgaanbieders ... In dat kader is het ook van belang om het karakter te duiden van een verordening. Een verordening betreft regelgeving. De verordening dient veel meer beschouwd te worden als een kader voor besluitvorming op individueel niveau. Dat neemt niet weg dat aan de verordening ook belangrijke (beleids-) principes ten grondslag liggen, te denken aan:

	18) Deze vraag wordt ook gesteld tegen de achtergrond dat geen evaluatie heeft plaatsgevonden. Het college wordt geadviseerd om de gewijzigde verordening aan te grijpen om een gedegen evaluatie uit te voeren.	a. Integraliteit Bij de totstandkoming van deze jeugd-verordening is de Wmo-verordening als basis genomen en is, zoveel als de wet het toelaat dan wel het nu wenselijk is, die verordening "verjeugdigd". Begrippenkaders sluiten nu goed op elkaar aan, de opbouw van de verordeningen is gelijk, criteria en weigeringsgronden zijn zoveel als mogelijk gelijk alsook het hoofdstuk pgb. b. De ontwikkelingen waar we voor staan Het sociaal domein is volop in beweging en zal dat ook altijd wel blijven (in meerdere of mindere mate). Daarom is het van belang om niets in beton te gieten en zoveel als mogelijk ruimte te creëren voor doorontwikkeling. Grotendeels doen we dat via delegatiemogelijkheden aan college tot opmaak van nadere regels (de verordening als kaderstellend stuk), maar deels doen we dat ook via het opnemen van een aantal principiële uitgangspunten in de verordening zelf, bijvoorbeeld rondom: -Art. 3.11 / verwijzing --> zoveel als mogelijk grip krijgen op dit proces waarbij een kaderstellende bepaling in de verordening nodig is; en -Art. 7.2 / Kwaliteitstoezicht zorg --> toezicht niet louter in de repressieve context plaatsen van landelijk kwaliteitstoezicht door de inspectie, maar toezicht ook bezien als een (continue) proces dat ook preventief ingebed moet worden. Uw vraagstelling gaat in die zin verder dan deze verordening. Wij gaan daar graag het gesprek met u over aan.

		18) In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de nieuwe verordening een weerslag vormt van de ervaringen en ervaren knelpunten in de praktijk. Continue – mede over de boeg van het bestuurlijk aanbesteden – wordt het gesprek gevoerd met zorgaanbieders maar ook met jeugdigen, hun ouders en sociaal netwerk en worden signalen en knelpunten besproken. Weliswaar kan die wisselwerking met aanbieders en cliënten niet betiteld worden als een klassieke evaluatie zijnde een nadrukkelijk momentopname zoals door u bedoeld, maar feitelijk is de verordening een resultante van bijstellingen die de praktijk behoeft. Aanvullend: Momenteel wordt, onder andere middels betrokkenheid van een afvaardiging vanuit de Wmo- en Participatieraden, een brede Peelregionale conferentie voorbereid waarbij bestuurders en medewerkers van gemeenten, zorgaanbieders, maar ook cliëntvertegenwoordigers, ervaringsdeskundigen en Wmo-raden met elkaar de nodige jeugdthema's gaan bespreken (deels plenair, deels via workshops). Deze bijeenkomst vindt naar verwachting begin januari 2019 plaats waarbij de intentie is om eind 2019/begin 2020 opnieuw een soortgelijke conferentie te beleggen om met elkaar de balans op te maken.
Adviesgroep Sociaal Domein Gemert-Bakel	19) In zijn algemeenheid is de adviesgroep positief over de (technische) aanpassingen. 20) De adviesgroep adviseert om alsnog een evaluatie uit te voeren. Deze analyse met bijbehorende bijstellingen kan vervolgens vertaald worden naar de verordening. Met name wordt aandacht gevraagd voor het betrekken van de jeugdigen zelf.	19) Dank! 20) Zie onder 18). 21) Op basis van de door u gemaakte bemerking, kijken wij opnieuw naar de beschrijving. Zo nodig vindt aanpassing plaats.

	21) De adviesgroep vraagt aandacht voor de definiëring van de voorziening "Jeugd GGZ (ADHD-zorg ziekenhuizen). De huidige definiëring is te eng. 22) Artikel 3.8: inschakelen externe deskundigen. De adviesgroep adviseert om deskundigen ook al eerder in te schakelen bij de beoordeling van een aanvraag. 23) Artikel 3.12: doorverwijzing (door arts) naar een niet gecontracteerde aanbieder. Wordt met het "college" het College van B&W bedoeld? Indien dat het geval is, dan zijn wij van mening dat het college onvoldoende inhoudelijke expertise heeft en dat anderen / andere partijen betrokken moeten worden. 24) De inzet voor pgb moet ook mogelijk kunnen zijn voor activiteiten in het voordeel van een gezin en niet alleen voor de gebruiker. Bijvoorbeeld in geval van een zwak sociaal gezien dat nooit naar een pretpark kan vanwege de "handicap" van een jongere.	22) Artikel 3.8 is juist bedoeld voor inschakeling van deskundigen ter afhandeling van een aanvraag. Dit op het moment dat specifieke deskundigheid, gelet op de zwaarte van een casus, bij de eigen gemeentelijke organisatie ontbreekt. Dit betekent niet dat het inroepen van externe deskundigheid standaard moet gebeuren. Indien afdoende expertise aanwezig is om een aanvraag zorgvuldig te kunnen afwickelen, moet een aanvraagproces alsook een cliënt niet onnodig belast worden met een extra stap van externe deskundigheid. 23) Zie de wet zelf (artikel 1.1) voor wat betreft de definitie van college zijnde, inderdaad, het college van burgemeester en wethouders als zijnde het verantwoordelijke bestuursorgaan. Dit betekent niet dat het college zelf actief is in de toeleiding van voorzieningen. Conform het wettelijk kader (Algemene wet bestuursrecht) heeft delegatie plaatsgevonden aan inhoudsdeskundige functionarissen in het gebiedsteam. Zie in dat licht ook artikel 2.14 Jeugdwet waarin de wetgever zeer nadrukkelijk de opdracht geeft aan de gemeenten om in de toegang te zorgen voor de vereiste deskundigheid. 24) Wij delen ten eerste met u de mening dat een jeugdige in de context van het gezin als systeem gezien moet worden en dat een eventuele toekenning van een voorziening in die zin een bredere gezinsfunctie kan hebben. Dat gebeurt ook in de praktijk. Het door u aangehaalde voorbeeld is o.i. wellicht niet helemaal gelukkig nu de vraag is of de financiering van een pretparkbezoek gerelateerd moet worden aan de jeugdwet. Zie in dat kader artikel 5.3 lid 2: het pgb mag niet besteed worden aan kosten die te beschouwen zijn als algemeen gebruikelijk, dat wil zeggen kosten die los staan van een beperking. Denk aan kosten verbonden aan het uitoefenen van een hobby of sport maar dus ook de entreekosten voor een pretpark. Dat neemt niet weg dat

		wellicht over de boeg van het minima-beleid dergelijke kosten vergoed kunnen worden door de overheid.